

OBSERVACIONS ADDICIONALS SOBRE EL RÈGIM PARTIDARI

Lev Trotski

3 d'octubre de 1937

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de:
<http://www.ceip.org.ar/escritos/Libro5/ContextHelp.htm>

Estimat camarada Cannon:

Ahir li envií una lletra per a tractar certs assumptes d'importància, però cal que li torne a escriure avui.

1.- Fa un moment he llegit una lletra de Harry Milton a Rae [Spiegel]. He llegit algunes de les seues lletres des d'Espanya i ahir Rae em digué que pronuncià un discurs molt bo sobre Espanya en una gran assemblea i que tots estaven sorpresos amb el seu èxit, ell més que cap altre. Finalment, digué que el Comitè Nacional havia resolt enviar-lo de gira tot sol i no amb el camarada Goldman, com s'havia resolt en principi. Aquest fet em sembla summament important i simptomàtic. Observí ací un altre obrer de la vostra organització, el camarada Lankin. En presència de [Jack] Weber, F. i d'altres camarades, romania en silenci, treballant tot el temps. Romangué amb nosaltres durant més temps. Palesà posseir una gran experiència de vida i de lluita, penetració psicològica i féu observacions polítiques de gran valor. Necessitem a aqueixos camarades en els comitès del partit, tant al comitè central com als comitès locals. He assenyalat en centenars d'ocasions que l'obrer que passa inadvertit en les condicions "normals" de la vida partidària revela qualitats notables quan canvia la situació, quan no basten les formules generals i les plomes amb fluïdesa, quan és necessita un coneixement de la vida obrera i qualitats pràctiques. En semblants condicions un obrer avantatjat revela seguretat en si mateix i també capacitat política general.

El predomini dels intel·lectuals és inevitable en el primer període de desenvolupament de l'organització. Però, al mateix temps, és una gran trava per a l'educació política dels obrers més avantatjats. Naturalment, aquesta és una veritat força elemental que vostè coneix des de fa anys. Però, quin és el problema pràctic? En parlí amb el camarada Weber. És absolutament necessari que el pròxim congrés elegisca la major quantitat possible d'obrer als comitès locals i central. Per a un obrer, la militància en l'organisme de direcció partidària és una escola política superior. Alguns dels nous membres obrers dels

comitès partidaris han demostrat que no estan a l'altura del càrrec: poden ésser remoguts en el congrés següent. La selecció dels elements més capaços i abnegats per als organismes de direcció és, naturalment, un procés lent i que mai acaba. En elegir aquests nous camarades, és corre un risc inevitable. Si només la tercera part dels nous membres obrers dels comitès locals i central demostren estar a l'altura del càrrec, el resultat és excel·lent.

Existeix en totes les organitzacions la dificultat que hi ha membres tradicionals del comitè i que les consideracions secundàries, de tipus fraccional i personal, exerceixen un paper excessivament gran en la confecció de la llista de candidats. La tasca és trencar amb la rutina, que és el començament del burocratisme; convèncer l'organització i especialment el seu estrat dirigent (cosa que és més difícil) que cal renovar sistemàticament la composició de tots els organismes dirigents del partit. Naturalment que la renovació mai pot ésser total; cal mantenir un nucli, seleccionat sobre la base de l'experiència del passat, per tal de preservar la continuïtat de la política del partit.

2.- Em sembla important desenvolupar aquestes consideracions des del punt de vista de la *democràcia partidària*. És impossible sobreestimar aquest aspecte. Què és la democràcia partidària?

a) L'estricta compliment dels estatuts partidaris pels organismes de direcció (congressos regulars, període de discussió, dret de la minoria a expressar els seus punts de vista en reunions partidàries i a la premsa).

b) El comitè central i els seus membres han de mantenir una actitud pacient, fraternal, en certa manera pedagògica, amb la base, incloent-hi els impugnadors i els descontents, perquè no és gran mèrit estar satisfet "amb qualsevol que estiga satisfet amb mi". Quan Lenin proposà expulsar Orkhonikiie del partit (1923), digué amb tota raó que el militant de base té dret a ésser revoltós, no així el membre del comitè central. Els mètodes del "terrorisme" psicològic, incloent-hi respondre a qualsevol objecció, crítica, o dubte, de forma altiva o sarcàstica: aquests són els mètodes periodístics o "intel·lectuals" que resulten intolerables per als obrers i els condemnen al silenci.

c) No basten les regles democràtiques purament formals assenyalades en el punt (a) i les mesures purament negatives (no aterrir, no posar en ridícul) assenyalades en el (b). Tant els comitès locals com el comitè central han de mantenir permanentment un contacte actiu i informal amb la base, sobretot quan s'està preparant una nova consigna, una nova campanya o s'estan verificant els resultats d'una campanya que tot just acaba de culminar. No tots els membres del comitè central són capaços de mantenir aqueixos contactes de tipus informal; tampoc tots els militants tenen temps o troben l'ocasió per a fer-ho; açò depèn no sols de la bona voluntat i d'una determinada actitud psicològica sinó, també, de la professió del militant i, per consegüent, del medi en què s'hi

mou. El comitè central ha d'estar integrat no sols per bons organitzadors i bons oradors, escriptors, administradors, sinó també per persones estretament lligades a la base i orgànicament representatives d'ella.

3.- En les darreres setmanes he rebut diverses lletres dels camarades Glotzer i Abern, on diuen que no volen formar una agrupació especial, en vista que no hi ha diferències principistes, i que estan disposats a col·laborar de manera sincera i lleial, però que el règim partidari conté regustos psicològics d'un tractat de Versalles imposat per l'exmajoria a l'exminoría (militants de base i de comitè de segona classe, etcètera). D'altra banda, el camarada Weber m'ha dit que els seus intents per restablir les relacions fraternals amb l'exminoría no tingueren èxit.

¿No li sembla que els dirigents de l'exmajoria podrien prendre alguna mesura concreta i sincera per a eliminar els regustos psicològics de la vella lluita? Quina podria ser aqueixa mesura? En primer lloc, una discussió franca en el comitè amb els camarades més representatius de l'exminoría: Tenim diferències principistes? Quines són les vostres objeccions organitzatives, pràctiques, o personals? Ara que estem a punt d'iniciar un gran capítol nou de la història del partit, estem totalment disposats a eliminar qualsevol obstacle en el camí d'una col·laboració estreta i harmoniosa. Per exemple, estem disposats a eliminar qualsevol cosa que s'assemble a un bloc fraccional en el comitè central. Considereu que el règim partidari no és prou democràtic? Estem totalment disposats a acceptar qualsevol suggeriment pràctic a fi d'eliminar qualsevol tendència burocràtica, ampliar la democràcia partidària general, etcètera. Aquesta discussió hauria de realitzar-se sense tenir en compte les pràctiques formals; és a dir, sense incloure-la en els actes, etcètera. Si la primera discussió d'aquest tipus resulta més o menys promissòria, podria repetir-se-la en el congrés, amb el consentiment dels membres del nou Comitè Nacional.

La iniciativa hauria de provenir de la "majoria", que només podrà desarmar la minoría si compta amb la bona voluntat general. Imaginem que malgrat tota la bona voluntat del món alguns dels representants minoritaris mantenen la seua actitud fraccional. Qui és beneficiarà amb la marxa dels esdeveniments? No els fraccionalistes, per cert. S'aïllaran dels seus amics més propers. Un intent sincer per restablir la plena confiança mútua només podria beneficiar l'educació i la cohesió interna del comitè central.

La meua lletra d'ahir, igual que la d'avui, fou escrita tenint en compte la discussió i el congrés que realitzarem properament. Ahir tractí de suggerir una "línia general" política per al pròxim període de l'activitat partidària. Aquesta lletra és refereix essencialment al règim intern. M'avergonyeix un xic el meu enfocament excessivament abstracte dels problemes concrets que estan plantejats. Algunes dels meues afirmacions semblaran vagues generalitats,

impossibles d'aplicar... però no hi ha res a fer. Tanmateix les visites i el correu aeri, continue essent un observador des de lluny. Vostè i els camarades veuran quins d'aquests suggeriments resulten útils i quins no.

Amb les meues millors salutacions i desigs,

Hansen [Trotski]

P.D. Alguns camarades continuen caracteritzant el stalinisme com a “centrisme burocràtic”. Aquesta caracterització està totalment perimida. En l'arena internacional el stalinisme ja no és centrisme, sinó oportunisme i socialpatriotisme en la seua forma mes grollera. Veja's Espanya!